

muže jedině v tomto případě vzhledem na její účinek běžeti. Tu pak nelze již mluvit o pravidelnosti, nýbrž o něčem, co se od ní uchyluje, o něčem mimořádném, s čímž se nedá počítati. Nutno tedy takové létání žhavých uhlíčků, způsobí-li poranění, považovati za příhodu v dopravě; lzeť tomu užitím řádného otopového materiálu zabrániti, nehledíc ani k tomu, zda je na komině náležité opatření k zachycování jisker čili nic. Nelze pak ovšem v takovém případě ani mluvit o neodvratitelném příběhu, o vyšší moci (§ 2 cit. zák. o ručení železnic). Aby tedy mohlo býti použito tohoto zákona, vyžaduje se, by tu byla příhoda v dopravě a jí přivoděná událost v osobě poškozeného (poranění, usmrcení). Tu jsou také tyto obě události dány. Jen jde o to, zda tyto události zavinila žalující strana sama, zda je tu omluvný důvod dle §u 2 cit. zák. Pokud jde o první událost, létání žhavých uhlíčků, nemůže býti pochybnosti o tom, že na tuto nemohla míti žalující strana žádného vlivu, že byla úplně mimo dosah její moci, že ji tedy nemohla nikterak zavinit. Jinak se má ovšem věc co do druhé události: vznětí šatů se škodlivými následky pro tělo žalující strany. Tu nelze přehlédnouti, že žalující strana o své újmě proti výslovnému zákazu se zdržovala na plošině a že tím spolupřispěla k tomu, že druhá událost se státi mohla a nese tedy spolu s dráhou vinu na škodlivých následcích. Ovšem tím nelze dráhu úplně vyvinit, neboť žalující strana nemusila a nemohla ani počítati — již vzhledem na tento řídký zjev — s neobyčejným, mimořádným letem jisker ihned neuhasínajících, za něž dráha výlučně zodpovídá. Ani tím, že se zdržovala na plošině proti zákazu a tím přišla ke škodě, nezpůsobila si popáleniny sama, nýbrž je svým chováním spoluzavinila, neboť se tím stalo, že příhoda v dopravě skutečně poranění přivodila. Proto musí za to společně s dráhou zodpovídati, a jelikož, jak už správně nižší soudy uvedly, se nedá stupeň zavinění určit, ručí obě strany stejným dílem podle §u 1304 obč. zák.

K d o v o l á n í ž a l o b k y n ě: Jest správné, že žalující strana přiměrní událost (létání jisker) nikterak nezavinila, a že také žalovaná strana v té příčině omluvného důvodu neprokázala, avšak nelze přehlédnouti, že za tuto příhodu v dopravě ručí dráha jen tehdy, byly-li jí způsobeny nějaké osobě na těle škodlivé následky. Tu pak ovšem může snadno konkurovati zavinění této osoby a, je-li tomu tak, nelze celou zodpovědnost složit na dráhu, nýbrž jen do té míry, pokud spolupůsobení poškozeného nepadá na váhu. Jak již shora podotknuto, provinila se žalující strana tím, že přes zákaz se zdržovala na plošině, čímž bylo možno, že se jiskrou její šaty vznály a ona na těle byla poškozena. Toto chování její částečně zbavuje dráhu plné zodpovědnosti a nutno proto alespoň částečně jí omluvný důvod přiznati (§ 2 cit. zák. »nur in dem Masse«).

Čís. 2358.

Z důvodu §u 1327 obč. zák. nemohou se rodiče domáhati náhrady za to, že usmrcené dítě by je snad bylo v budoucnu podporovalo, nebo že jim, nejsouc k tomu povinno, poskytovalo podporu.

(Rozh. ze dne 6. března 1923, Rv II 420/22.)

Šestnáctiletý syn žalobcův byl při automobilové nehodě usmrcen a k otcově žalobě byla mezitimním rozsudkem pravoplatně uznána ručební povinnost eráru. Konečným rozsudkem zamítl p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e žalobu, pokud se domáhala zaplacení 18.000 Kč nebo měsíčního důchodu 350 Kč. D ů v o d y: Žalobce buduje svůj nárok na tom, že v blízké budoucnosti by ho byl usmrcený syn podporoval, a poukazuje na svou churavost a důsledkem toho na brzkou neschopnost k výdělku. Žalobce tedy vychází patrně z ustanovení Šu 154 obč. zák. Nárok ten však dle doslovu zákona jest pouze nárokem podmíněným a předpokládá, že rodiče skutečně upadli v bídu a že sami si nemohou opatřit slušnou výživu, což dle přednesu stran dosud nenastalo. Dále jest v případě Šu 154 obč. zák. zapotřebí zjistiti výdělkové a majetkové poměry všech sourozenců (dětí), kteří po případě jsou povinni jen poměrně přispívati na výživu rodičů. Z dotyčného přednesu žalující strany vyplývá, že skutečná škoda v tomto směru jí nenastala, neboť usmrcený syn neposkytoval žalobci ze zákonnitého závazku nijakou výživu. Žalovanému jde vlastně jen o případně ušlý zisk. Tento zisk však vzhledem k úvahám právě uvedeným nelze nikterak určit. V budoucnosti snad nastávající bída žalobcova a též v budoucnosti snad nastávající zvýšená schopnost usmrceného syna ku výdělku, jsou činitelé tak nejistí, že nelze je nikterak bráti za podklad pro určení toho, co žalobci smrti jeho syna ušlo nebo v budoucnosti ujde. Schází tedy podmínky Šu 1327 obč. zák. pro nárok na náhradu škody neb ušlého zisku (rozh. čís. 6476). Nelze upřít, že žalobce ztrátou dítěte jistě duševně strádal; tato okolnost však neopravňuje ku nároku jím uplatněnému a nestačila by ani na uplatnění nároku na bolestné, které ovšem výslovně uplatněno nebylo. O d v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil. D ů v o d y: V případě usmrcení člověka náleží jeho pozůstalým náhrada dle Šu 1327 obč. zák. bez ohledu na stupeň zavinění. Jiná náhrada, než v Šu 1327 obč. zák. uvedená, pozůstalým nepatří. Pochybnosti, které dříve ohledně rozsahu náhrady při usmrcení člověka v literatuře (Randa Schadenersatz str. 217) i v judikatuře (Gl. U. n. ř. 6058) byly, odstranila nová úprava § 1327 obč. zák. třetí dílčí novelou. Dle zprávy, doprovázející návrh na úpravu Šu 1327 obč. zák., vytýčen je slovy »pozůstalí, o jejichž výživu se měl usmrcený dle zákona starati« netoliko okruh oprávněných osob, nýbrž také rozsah náhrady, kterou mohou tito požadovati. (Krainz § 392, rozh. Gl. U. n. ř. 6443, Zentr. Bl. ai 13 č. 350, ai 14 č. 63 a j.) Dle toho mají pozůstalí jen nárok na náhradu výživy, kterou jim byl usmrcený ze zákona povinen. Proto první soud zcela správně zaujal v tomto případě stanovisko, že patří žalobci jako otci toliko náhrada výživy dle Šu 154 obč. zák., t. j. náhrada výživy, kterou by mu byl usmrcený syn povinen, kdyby se žalobce ocitl v nouzi, a že nepatří žalobci náhrada toho, co mu kromě toho smrti synovou ušlo, zejména, že nepatří mu náhrada za to, co mu zemřelý syn ať z poslušnosti, nebo z uznání nebo z jiného důvodu dával, nejsa k tomu po zákonu povinen. Protože žalobce je výdělku schopen a má, byť i skromný, přece k živobytí dostatečný výdělek a v nouzi není a protože se nedá říci, jak se v budoucnosti poměry u žalobce utváří, zdali se vůbec kdy v nouzi ocitne a, kdyby, zdali by byl usmrcený v takových

majetkových poměrech, že by byl s to a povinen, otci na výživu přispívat, byl žalobcův návrh na náhradu ušlé podpory zcela právem odkázán, ano nároku toho v přítomnosti tu není a pro budoucnost ho určití nelze.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalobce opřel svůj nárok o § 1327 obč. zák. ve spojení se zákonem z 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák., podle nichž nemůže více požadovati než náhrady zákonné výživy, jež mu ušla. Ze zjištěných skutečností nelze však usouditi, že by zemřelý syn poskytoval žalobci výživu podle §u 154 obč. zák. anebo že nastaly v žalobcově osobě skutečné podmínky nároku na výživu. Za jiných podmínek nemohl žalobce požadovati od syna zákonnou výživu. V tomto směru postačí úplně poukaz na správné a výstižné důvody napadeného rozsudku. Žalobce dovolává se proti nim starší literatury a rozhodnutí soudních, vydaných před platností nynějšího doslovu §u 1327 obč. zák., jež novelisací tohoto předpisu pozbyly významu, mimo to však nedomáhá se ve skutečnosti jiného, než náhrady za příspěvky, jež poskytoval mu zemřelý jeho syn na společnou domácnost, a jež mu ušly. Této náhrady nemůže se žalobce domáhati proti žalované straně podle uvedených zákonných ustanovení, nýbrž mohl by je uplatňovati jediné podle §u 1295 obč. zák. proti tomu, kdo zavinil smrt jeho syna podle všeobecných zásad obč. zákona. Odvolací soud posoudil tudíž zamítnutím žaloby věc správně po stránce právní.

Čís. 2359.

Bylo-li do pojišťovací smlouvy zahrnuto pojištění za škodu, způsobenou »držením a chováním zvířat, jež slouží čistě hospodářským účelům«, jest lhostejno, že škoda nastala při jinakém upotřebení jich nežli právě v hospodářství, ač nestalo-li se u vykonávání jiné živnosti a dělo-li se jen v míře obvyklé, nedotýkající se vlastnosti zvířete jakožto zvířete, chovaného výlučně pro hospodářství.

(Rozh. ze dne 6. března 1923, Rv II 456/22.)

Žalobce pojistil se u žalované pojišťovny proti následkům zákonitého ručení, jež ve své vlastnosti jako majitel hospodářství by musel poskytnouti poškozeným. Výslovně bylo umluveno: »Držba zvířat, psů, volu a t d. jest jen potud, pokud slouží k čistě hospodářským účelům, do pojištění zahrnuta.« Když žalobce jel z ochoty sousedovi pro lékaře do blízkého města, splašily se na zpáteční cestě koně, lékař byl těžce poraněn a žalobce byl nucen mu zaplatiti odškodné, jehož náhrady domáhal se na žalované pojišťovně. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e žalobě vyhověl, maje za to, že pojištění vztahovalo se i na koně žalobcovy, a že poskytnutí potahu z ochoty sousedu patří k obvyklým vý-